23. ágúst 2023

Staðan í málefnum flóttafólks
Norrænn samanburður

Stjórnarráð Íslands
Félagsmálaráðuneytið

Staðan í verndarkerfinu í 21. ágúst 2023

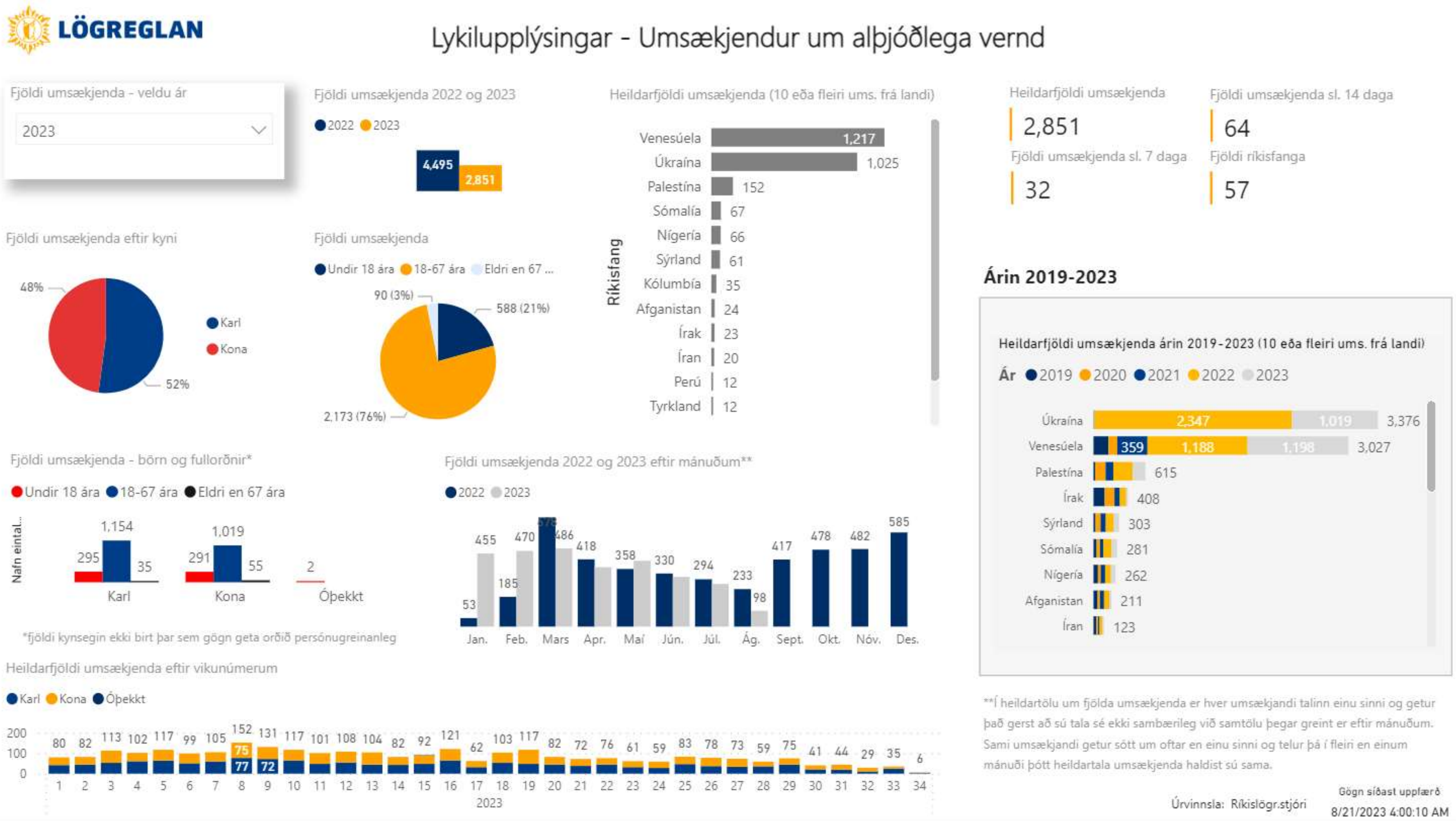

Upplýsingar eru aðgengilegar á vef stjórnarráðsins og eru uppfærðar einu sinni á sólahring

Umsóknir frá ríkisborgurum Úkraínu

Land	Fjöldi umsókna frá Úkraínu 1.11.22	Fjöldi umsókna á hverja 1.000 íbúa
Svíþjóð	47.700	4,6
Finnland	43.000	7,8
Danmörk	34.700	5,9
Noregur	31.000	5,7
Ísland	1.700	4,5

Frá því að stríðið braust úr í lok febrúar 2022 til loka október sama ár höfðu Norðurlöndin tekið á móti ólíkum fjölda ríkisborgara Úkraínu og veitt þeim dvalarleyfi. Ekkert Norðurlandanna telur Úkraínumenn sem umsækjendur um alþjóðlega vernd nema Ísland.

Heimild: UNHCR

Umsækjendur um alþjóðlega vernd (aðrir en ríkisborgarar Úkraínu) árið 2022 samkvæmt tölum frá European Union Agency on Asylum (EUAA)

Land	Fjöldi uav 2022 (annarra en Úkraínu)	Fjöldi umsókna á hverja 1.000 íbúa
Svíþjóð	18.605	1,8
Finnland	5.780	1
Danmörk	4.565	0,8
Noregur	4.840	0,9
Ísland*	2.173	5,8

*tölur frá ÚTL

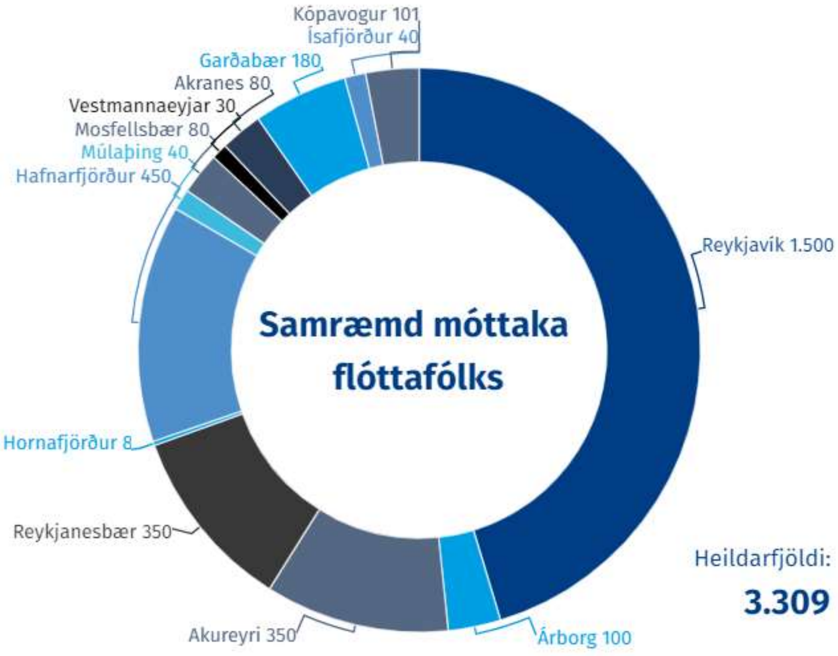

Fjöldi flóttafólks sem samið hefur verið um í samræmdri móttöku flóttafólks

Staðsetning sveitarfélaga sem undirritað hafa samninga um samræmda móttöku flóttafólks

Við í norrænum samanburði

Land	Fjöldi héraða og sveitarfélaga	Skylda til móttöku	Samræmd móttaka	Tilkynnt fyrir fram um fjölda	Tími frá tilvísun til flutnings í sveitarfélag	Skylda til að útvega húsnæði	Lög um aðlögun og ábyrgð
Svíþjóð	21 hérað 290 sveitarfélög	Já frá 2016	Já En þó munur milli sveitarfélaga	Já	2 mánuðir 4 vikur v/Úkraínu	Já varanlegt	Já Ábyrgð hjá vinnumálast.
Finnland	21 hérað 304 sveitarfélög	Nei, þátttaka frjáls samkv. samningum	Nei	Já		Já varanlegt	Já Ábyrgð hjá velferðarsvæði. Aukið vægi atvinnuþátttöku frá 2022
Noregur	11 fylki 356 sveitarfélög	Nei, frjáls en sterkir fjárhagslegir hvatar	Já	Já		Já varanlegt	Já Lababreyting 2021 setti aukna áherslu á menntun og atvinnuþátttöku
Danmörk	5 sýslur 98 sveitarfélög	Já frá 1998	Já	Já	Allt að mánuður, 4 virkir dagar v/Úkraínu	Já tímabundið	Já
Ísland	64 sveitarfélög	Nei, frjáls með samningum frá 2022	Já En þó munur á milli sveitarfélaga	Nei aðeins hámark samkv. samn.	5-8 vikur	Nei aðstoð við húsnæðisleit	Nei ekki nema að takmörkuðu leyti

og fleira úr norrænu samhengi

- Bæði Noregur og Svíþjóð bjóða upp á mislangar leiðir í stuðningi sem getur verið frá 3 mánuðum og upp í 3 ár byggt á þörfum flóttafólksins og viðkvæmri stöðu.
- Öll Norðurlöndin eru nú að auka vægi atvinnuþáttöku sem mikilvægan hluta af inngildingu.
- Svíþjóð hefur staðið sig best í mati á menntun, önnur Norðurlönd líta í auknu mæli til aðferða þeirra
- Í öllum ríkjunum gilda sértækar reglur fyrir Úkraínu, þær eru ýmist ívilnandi (einkum um málmeðferðarhraða og rétt til veru) eða takmarkaðri (hvað varðar félagsleg réttindi og rétt til inngildingar).
- Atvinnuþátttökustyrkir sem aðlögunarráðstöfun sýnir sterka jákvæða fylgni við hversu snemma flóttafólk kemst út á vinnumarkaðinn, en sú fylgni minnkar með tímanum.
- Nýleg norræn rannsókn bendir til þess að fjárfesting í upp- og (viðbótar) (e. *upskilling and supplementary*) menntun fyrir flóttafólk geti tryggt flóttafólki stöðugri vinnumarkaðsstöðu til lengri tíma litið.
- Á Íslandi reiknaði greiningardeild Arionbanka að þrátt fyrir aukinn stuðning við flóttafólk í upphafi væri koma þeirra til Íslands og þátttaka á íslenskum vinnumarkaði þjóðhagslega hagkvæm